DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืช

Pest early warning news

ฉบับที่ 1/2570

ประจำเดือนตุลาคม 2569

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

โรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Phytophthora Palmivora*

เตือนเกษตรกรชาวสวนทุเรียน ระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่า เนื่องจากช่วงนี้มีฝนตกความชื้นในอากาศสูง สภาพแวดล้อมเหมาะต่อการแพร่ระบาดของโรค ดังนั้นขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนอย่างสม่ำเสมอ และไม่ควรปล่อยให้มีน้ำท่วมขังในสวน หากมีน้ำท่วมควรรีบระบายออก เมื่อพบทุเรียนมีอาการใบอ่อนแสดงอาการเหี่ยวเหลือง บริเวณแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำ สีน้ำตาลอ่อน และเปลี่ยนเป็นสีดำตายนึ่งคล้ายน้ำร้อนลวก บริเวณลำต้นพบคราบน้ำบนผิวเปลือก รากฝอยมีลักษณะเปลือกล่อน และเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล ให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำในการป้องกันกำจัดได้ที่เจ้าหน้าที่ส่านักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

ลักษณะอาการ

รากเน่า : หากขุดดูราก จะพบรากฝอยแสดงอาการเน่ามีลักษณะเปลือกล่อน และเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล
อาการที่กิ่ง : ใบเหลืองเป็นบางกิ่ง สังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำบนผิวเปลือกของกิ่งหรือต้น
อาการที่ใบ : ใบอ่อนแสดงอาการเหี่ยว เหลือง บริเวณแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำ สีน้ำตาลอ่อน และเปลี่ยนเป็นสีดำคล้ายน้ำร้อนลวก เส้นใบมีสีน้ำตาลดำ

การป้องกัน/กำจัด

1. การหมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ
2. บำรุงต้นทุเรียนให้แข็งแรง
3. หลีกเลี่ยงการกระทำที่ทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล
4. ทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง
5. ตัดแต่งกิ่งหรือลำต้นส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย

ชีวภัณฑ์หรือสารเคมีที่แนะนำ

1. เชื้อราไตรโคเดอร์มา ผสมกับรำข้าวและปุ๋ยอินทรีย์ ในอัตรา 1:4:10 โรยลงดินในพื้นที่รัศมีทรงพุ่ม ในอัตรา 50 กรัมต่อตารางเมตร หรือใช้รองก้นหลุม อัตรา 10-100 กรัม
2. การใช้เมทาแลกซิล 25% WP หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 – 50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
3. ฟอสโฟนิก แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1
4. ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้นหรือราดดินด้วย ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 – 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
5. ทาแผลด้วยฟอสอีทิลอะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 80 – 100 กรัม หรือเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 50 – 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง

อารักขาพืช ชลบุรี

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
68/5 ต.บ้านสวน อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
0 3827 1697

ที่มาข้อมูล : กรมส่งเสริมการเกษตร
ที่ปรึกษา : นางสุวิสาส์ กันตอนันตพร หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
เรียบเรียง : นางสาววรรณิกา จินะการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืช

Pest early warning news

ฉบับที่ 2/2570

ประจำเดือนตุลาคม 2569

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

โรคยอดเน่ารากเน่าในสับปะรด

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Phytophthora* spp.

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และ ฝนตกหนักบางพื้นที่ เตือนผู้ปลูกสับปะรด ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือโรคยอดเน่า รากเน่า

ลักษณะอาการ

อาการที่ต้น : ใบยอดมีสีซีด ที่โคนใบหรือฐานใบจะเน่าช้ำมีสีขาวอมเหลืองขอบแผลสีน้ำตาลส่งกลิ่นเหม็น เฉพาะตัว เมื่อดึงส่วนยอดจะหลุดโดยง่าย หากอาการรุนแรงกลุ่มใบตรงกลางต้นจะหักล้มพับลงมา
อาการที่ราก : อาการเริ่มแรกจะเห็นใบมีสีซีดคล้ายอาการที่ต้น ใบด้านล่างนิ่มกว่าปกติและแห้งตายเข้ามา
จากปลายใบ : ต้นชะงักการเจริญเติบโต รากมีแผลสีน้ำตาล เปื่อยและเน่าดึงหลุดออกมาจากดินโดยง่าย
อาการที่ผล : ผลมีขนาดเล็ก ผลเน่าเป็นจุดสีเขียวเข้ม ผ่าดูภายในเนื้อเยื่อจะเน่าเป็นสีน้ำตาล

การป้องกัน/กำจัด

1. เลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน
2. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรรีบระบายออก
3. ใช้ส่วนขยายพันธุ์จากแหล่งที่ไม่พบการระบาดของโรค
4. ก่อนปลูกแช่จุก หรือ หน่อพันธุ์ ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WG อัตรา 50-60 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสโฟนิก แอซิด 40% SL อัตรา 50-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพาโมคาร์บ ไฮโดรคลอไรด์ เมทาแลกซิล 10% 15% WP อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูโอพิโคไล ฟอสอีทิลอลูมิเนียม 4.4% 66.7% WG อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 5 นาที
5. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นเริ่มแสดงอาการของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชตาม ข้อ 4 ทุก 1 เดือน จำนวน 2 ครั้ง
6. ต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรขุดออกนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชตาม ข้อ 4 ลงดินบริเวณหลุมที่ขุด และต้นที่อยู่บริเวณโดยรอบ เพื่อป้องกันการระบาดของโรค
7. หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก
8. ไม่นำเครื่องมือที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ ทุกครั้ง

อารักขาพืช ชลบุรี

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
68/5 ต.บ้านสวน อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
0 3827 1697

ที่มาข้อมูล : กรมส่งเสริมการเกษตร
ที่ปรึกษา : นางสุวิสาส์ กันตอนันตพร หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
เรียบเรียง : นางสาววรรณิกา จินะการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืช

Pest early warning news

ฉบับที่ 3/2570

ประจำเดือนตุลาคม 2569

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

โรคกาบใบแห้งข้าว

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Rhizoctonia solan*

เตือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวที่ข้าวอยู่ในระยะแตกกอถึงออกรวง เนื่องจากช่วงนี้ฝนตกกระจายหลายพื้นที่ มีน้ำท่วมขัง สภาพอากาศมีความชื้นสูง เหมาะต่อการระบาดของโรคกาบใบแห้ง โดยเฉพาะ ในข้าวที่มีการแตกกอมาก ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเริ่มพบใบข้าวมีอาการแผลสีเขียวปนเทาตามกาบใบตรงบริเวณใกล้ระดับน้ำ หากรุนแรงแผลสามารถลุกลามถึงใบธง และกาบหุ้มรวงข้าวท่าให้ใบและกาบใบเหี่ยวแห้ง ให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อดำเนินการหาแนวทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ลักษณะอาการ

เริ่มพบโรคในระยะข้าวแตกกอจนถึงระยะใกล้เก็บเกี่ยว ยิ่งต้นข้าวมีการแตกกอมากก็จะเบียดเสียดกันมากขึ้น ท่าให้โรคมีความรุนแรง ลักษณะแผลสีเขียวปนเทา ปรากฏตามกาบใบตรงบริเวณใกล้ระดับน้ำ แผลจะลุกลามขยายใหญ่ ขึ้นจนมีขนาดไม่จำกัดและลุกลาม ขยายขึ้นถึงใบข้าว ถ้าเป็นพันธุ์ข้าวที่อ่อนแอ แผลสามารถลุกลามถึงใบธงและกาบห้ม รวงข้าว ท่าให้ใบและกาบใบเหี่ยวแห้ง ผลผลิตจะลดลงอย่างมาก

การป้องกัน/กำจัด

1. สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกสัปดาห์
2. ใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น กข 13
3. หลังเก็บเกี่ยวข้าวควรเผาตอซัง และพลิกไถหน้าดิน เพื่อทำลายส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อรา
4. กำจัดวัชพืชตามคันนาและแหล่งน้ำ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อราสาเหตุโรค
5. พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา และบาซิลัส ซับทิลิส อัตราตามคำแนะนำในบริเวณที่เริ่มพบโรคระบาดไม่จำเป็นต้องพ่นทั้งแปลง เพราะโรคกาบใบแห้งจะเกิดเป็นหย่อมๆ
6. หากจำเป็นต้องใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล เพนไซคูรอน 25% WP ตามอัตรา ตามฉลาก

อารักขาพืช ชลบุรี

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
68/5 ต.บ้านสวน อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
0 3827 1697

ที่มาข้อมูล : กรมส่งเสริมการเกษตร/กรมการข้าว
ที่ปรึกษา : นางสุวิสาส์ กันตอนันตพร หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
เรียบเรียง : นางสาววรรณิกา จินะการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืช

Pest early warning news

ฉบับที่ 4/2570
ประจำเดือนตุลาคม 2569

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

อาการของต้นพืชที่ถูกน้ำท่วม... และการดูแลฟื้นฟูไม้ผลหลังน้ำลด

อาการของต้นพืชที่ถูกน้ำท่วม

ดอกและผล

ต้นไม้ที่ถูกน้ำท่วมจะเกิดสภาวะเครียด
กระตุ้นการสร้างฮอร์โมนเอทีลีน
ในปริมาณสูงกว่าปกติ ทำให้ต้นไม้ทิ้งดอก
ใบและผล โดยจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ใบพืช

ใบเหลือง มักจะเกิดกับใบแก่หรือใบที่อยู่ส่วนโคน
ของกิ่งในแต่ละกิ่งย่อย และเหลืองเข้มมากขึ้น
ส่วนอาการซีดเหลืองมักจะพบในต้นไม้ที่ถูกน้ำ
ท่วมขังต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบอาการใบลู่
หรือห้อยลงอีกด้วย

ระบบราก

รากขาดออกซิเจน เนื่องจากน้ำจะแทรกซึมเข้าไปตามช่องว่าง
ของอากาศที่มีอยู่ในดิน ส่งผลต่อการลำเลียงน้ำและแร่ธาตุ
ขึ้นไปเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของลำต้น
ต้นไม้จะสร้างรูเปิดขึ้น ซึ่งมักจะสร้างอยู่ตรงกลางส่วนของ
ลำต้นบริเวณเหนือผิวน้ำที่ท่วมขังเพียงเล็กน้อย
เพื่อนำออกซิเจนไปเลี้ยงราก ถ้าต้นไม้มีการสร้างรูเปิดมาก
ก็จะยิ่งทำให้ต้นไม้มีโอกาสรอดมากเท่านั้น

การปรับปรุงสภาพของดิน โดยใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา

เชื้อราไตรโคเดอร์มา มีคุณสมบัติในการควบคุมและทำลาย
เชื้อราสาเหตุโรคพืชทางดิน เช่น ไฟทอปธอรา
ไรซอกโทเนีย พิเทียม สเคลอโรเทียม ฟิวซาเรียม ฯลฯ
และยังทำให้พืชมีระบบรากที่สมบูรณ์ แข็งแรง หาอาหารได้ดี

การดูแลและฟื้นฟูไม้ผลหลังน้ำลด

1. หลังน้ำลด เมื่อดินเริ่มแห้ง ให้ตัดแต่งกิ่งที่ ฉีก หัก เหี่ยวเฉา แน่น ทึบ ออก หากต้นที่ยังมีผลติดอยู่ให้ ตัดผลออก เพื่อไม่ให้แย่งสารอาหารที่จะนำไปฟื้นฟูรากและลำต้น
2. พยุงต้นไม้ผลที่โค้นล้มให้ตั้งตรง ทำไม้ค้ำยันไว้รอบด้าน
3. ในช่วง 5 วันแรก ไม่ควรให้น้ำ หรือปุ๋ย ยาต่างๆ แก่ต้นไม้ เมื่อต้นไม้เริ่มฟื้นตัวแล้ว จึงให้น้ำแต่น้อย ๆ แล้วควรให้ปุ๋ย และฮอร์โมนเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของราก
4. ปรับปรุงสภาพของดินไม่ให้เหมาะสมต่อการเกิดโรค

การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา

เตรียมส่วนผสม (คลุกเคล้าให้เข้ากัน)

- เชื้อราไตรโคเดอร์มา สด 1 กิโลกรัม
- รำละเอียด 5 กิโลกรัม
- ปุ๋ยอินทรีย์ 100 กิโลกรัม

ใช้รองก้นหลุม หว่าน หรือโรย
ไม้ผลหรือไม้ยืนต้นใช้ 3 - 5 กิโลกรัมต่อต้น

อารักขาพืช ชลบุรี

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
68/5 ต.บ้านสวน อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
0 3827 1697

ที่มาข้อมูล : กรมส่งเสริมการเกษตร
ที่ปรึกษา : นางสุวิสาส์ กันตอนันตพร หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
เรียบเรียง : นางสาววรรณิกา จินะการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืช

Pest early warning news

ฉบับที่ 5/2570

ประจำเดือนพฤศจิกายน 2569

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

โรครากเน่าโคนเน่าในมันสำปะหลัง

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Phytophthora meadii* หรือ *Phythopthora melonis*

โรครากเน่าโคนเน่ามันสำปะหลัง เกิดจากเชื้อราไฟทอปธอรา หากเกิดจาก ***Phytophthora meadii*** >> เชื้อจะทำให้โคนต้นส่วนที่อยู่เหนือผิวดิน บวมพองขึ้นมา และพืชจะพยายามแตก ปุ่มรากใหม่ ออกมาบริเวณโคนต้นเหนือดินเพื่อเอาชีวิตรอด หากเกิดจาก ***Phytophthora melonis*** >> จะไม่มีอาการบวมหรือแตกปุ่มรากเหนือดิน แต่เนื้อไม้บริเวณโคนต้นและคอดินจะเน่าช้ำชื้น สีน้ำตาลเข้มถึงดำและในมันสำปะหลังบางสายพันธุ์ ลำต้นบริเวณคอดินจะเกิดอาการ ปริแตกออก อย่างเห็นได้ชัด

การป้องกัน/กำจัด

1. ระยะเตรียมดินและจัดการแปลง (ตัดวงจรเชื้อในดิน)

- ไถระเบิดดินดาน > เชื้อกลุ่มนี้ชอบดินแน่นทึบและน้ำขัง การไถระเบิดดินดานจะช่วยให้น้ำซึมลงดินชั้นล่างได้ดี
- ตากดินฆ่าเชื้อ > หลังจากไถพรวนแล้ว ให้ตากดินไว้อย่างน้อย 2 สัปดาห์ แดดจัดจะช่วยลดปริมาณเชื้อในดินได้อย่างมาก
- ปรับค่ากรด-ด่าง > หว่าน ปูนขาว (Calcium hydroxide) หรือโดโลไมท์ อัตรา 100-200 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อปรับสภาพดินไม่ให้เป็นกรด เนื่องจากเชื้อกลุ่มนี้เจริญเติบโตได้ดีมากในดินที่เป็นกรด
- ยกร่องให้สูงขึ้น > ทำร่องปลูกให้สูงกว่าปกติ และจัดการทิศทางร่องให้สามารถระบายน้ำออกนอกแปลงได้รวดเร็วเมื่อมีฝนตกชุก ห้ามมีน้ำขังข้ามคืนเด็ดขาด

2. ระยะเตรียมท่อนพันธุ์ (ป้องกันเชื้อติดไปกับท่อนพันธุ์)

- เลือกแหล่งพันธุ์สะอาด: ห้ามนำท่อนพันธุ์จากแปลงที่เคยมีการระบาดมาปลูกต่ออย่างเด็ดขาด เพราะเชื้ออาจแฝงตัวอยู่ภายในท่อนพันธุ์โดยไม่แสดงอาการ
- ขั้นตอนการแช่ยาคุมเชื้อ (สำคัญที่สุด):
  - ใช้สาร เมทาแลกซิล (Metalaxyl 25% WP) อัตรา 20-50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
  - หรือ สาร ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม (Fosetyl-aluminium 80% WP) อัตรา 50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
  - นำท่อนพันธุ์ลงไปแช่นาน 10 นาที ก่อนนำขึ้นมาผึ่งลมให้แห้งในร่มแล้วนำไปปลูกทันที

3. ระยะปลูกและดูแลรักษา (สร้างภูมิคุ้มกันและลดความชื้น)

- จัดระยะปลูกให้โปร่ง: ปรับระยะปลูกระหว่างต้นและระหว่างแถวให้เหมาะสม (ประมาณ 80x80 ซม. หรือ 100x100 ซม. ขึ้นอยู่กับพันธุ์) เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง ลมพัดผ่านสะดวก ลมและแสงแดดจะช่วยลดความชื้นใต้พุ่ม ซึ่งตัดโอกาสไม่ให้เชื้อแบ่งตัวระบาด
- เสริมจุลินทรีย์ปฏิปักษ์: ใช้ เชื้อราไตรโคเดอร์มา (Trichoderma harzianum) ชนิดสด ผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก (อัตราเชื้อสด 1 กก. : ปุ๋ยหมัก 50 กก.) รองก้นหลุมตอนปลูก หรือหว่านรอบโคนต้นช่วงต้นฤดูฝน เพื่อให้ไตรโคเดอร์มาช่วยกินสปอร์ของเชื้อร้ายในดิน
- หมั่นตรวจแปลงสัปดาห์ละครั้ง: เดินดูใบล่างของมันสำปะหลัง หากพบต้นเริ่มเหลือง ซีด หรือโคนต้นมีลักษณะผิดปกติ ให้ขุดถอนออกทันที

4. ระยะฉุกเฉินเมื่อเจอต้นเป็นโรค (ควบคุมไม่ให้ลาม)

- ขุดล้อมทำลาย: เมื่อพบต้นแสดงอาการ ให้ขุดถอนต้นนั้นรวมถึงรากและหัวขึ้นมาให้หมด นำใส่ถุงไป เผาทำลายนอกแปลง
- บล็อกพื้นที่: บริเวณหลุมที่ถอนออกและรอบ ๆ รัศมี 1 เมตร ให้ โรยปูนขาวหนา ๆ หรือราดด้วยน้ำยาเมทาแลกซิลเข้มข้น เพื่อฆ่าเชื้อที่เหลืออยู่ในดิน ป้องกันไม่ให้ไหลไปกับน้ำสาดไปโดนต้นข้างเคียง
- ความสะอาดเครื่องจักร: หากใช้รถไถหรือจอบขุดในจุดที่เป็นโรค ต้องล้างทำความสะอาดเครื่องมือด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ ก่อนนำไปใช้ในจุดอื่น ไม่อย่างนั้นดินที่มีเชื้อติดล้อรถจะพาโรคกระจายไปทั่วแปลง

5. ระยะหลังเก็บเกี่ยว (เคลียร์แปลงเพื่อรอบใหม่)

- เก็บซากฝังกลบ/เผา: หลังเก็บกู้มันสำปะหลังแล้ว ให้เก็บเศษเหง้า เศษรากฝอย และซากมันทั้งหมดออกจากแปลงไปทำลายนอกแปลง อย่าไถกลบซากที่เป็นโรคลงไปในดิน
- ปลูกพืชหมุนเวียน (กรณีระบาดหนัก): หากแปลงเสียหายเกิน 30-50% แปลงนั้นจะมีเชื้อสะสมหนาแน่นมาก ในฤดูกาลถัดไปควรพักการปลูกมันสำปะหลัง แล้วสลับไปปลูก อ้อย ข้าวโพด หรือพืชตระกูลถั่ว เป็นเวลา 1-2 ปี เพื่อตัดวงจรอาหารของเชื้อ Phytophthora ทั้งสองชนิดนี้ให้หมดไปจากดินครับ

อารักขาพืช ชลบุรี

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
68/5 ต.บ้านสวน อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
0 3827 1697

ที่มาข้อมูล : กรมวิชาการเกษตร, กรมส่งเสริมการเกษตร
ที่ปรึกษา : นางสุวิสาส์ กันตอนันตพร หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
เรียบเรียง : นางสาววรรณิกา จินะการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืช

Pest early warning news

ฉบับที่ 6/2570
ประจำเดือนพฤศจิกายน 2569

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

โรครากขาวในยางพารา (white root disease)

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Rigidoporus microporus*

โรครากขาวยางพารา (white root disease) เป็นโรคทางราก ที่สำคัญที่สุดของยางพารา ทำความเสียหายทางเศรษฐกิจหากเกิดการระบาดรุนแรงมีผลทำให้ต้นยางยืนต้นตาย ก่อนกำหนด เกษตรกรต้องสูญเสียทั้งผลผลิตและรายได้

ลักษณะการทำลาย

เชื้อราสามารถเข้าทำลายรากยางพาราได้ทุกระยะการเจริญเติบโต ตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป ในระยะเริ่มแรก จะไม่เห็นลักษณะผิดปกติของต้นยางพาราส่วนที่อยู่เหนือพื้นดิน เมื่อส่วนรากถูกทำลายเสียหายจนไม่สามารถดูดน้ำ และธาตุอาหารได้จึงแสดงอาการใบเหลืองและใบร่วง ในระยะที่เป็นโรคอย่างรุนแรงจะเป็นสีครีม ถ้าอยู่ในที่ชื้นแฉะ จะมีดอกเห็ดขึ้นที่โคนต้น และดอกเห็ดมีลักษณะเป็นแผ่นครึ่งวงกลม แผ่นเดียวหรือซ้อนกันหลายแผ่นเป็นชั้นๆ เกาะติดกับโคนต้นหรือรากเหมือนหิ้ง ผิวด้านบนของดอกเห็ดเป็นสีเหลืองส้ม เป็นวงสลับสีอ่อนแก่ ขอบดอกเป็นสี ขาว ด้านล่างเป็นสีส้มแดงและเป็นรูเล็กๆ

พืชอาศัย

ไม่ควรปลูกพืชร่วม หรือพืชแซมที่เป็นพืชอาศัยในพื้นที่ที่เป็นโรคราก เช่น ทุเรียน ขนุน จำปาดะ มังคุด มะพร้าว กาแฟ เนียงนก พริกไทย พริกขี้หนู น้อยหน่า มันสำปะหลัง ลองกอง เป็นต้น

การป้องกัน/กำจัด

1. การเตรียมพื้นที่ปลูกยางควรทำลายตอไม้เก่าออกให้หมด ไถพลิกหน้าดินตากแดด เพื่อกำจัดเชื้อราที่ เจริญอยู่ในดินและในเศษไม้เล็กๆ ที่หลงเหลืออยู่ในดิน
2. ในแหล่งที่มีโรคระบาดรุนแรง หลังการเตรียมดินควรปล่อยพื้นที่ว่างไว้ประมาณ 1 - 2 ปี หรือปลูกพืช คลุมดินตระกูลถั่ว หรือปลูกพืชอื่น เพื่อลดการระบาดของโรคและพืชที่ปลูกไม่ควรเป็นพืชอาศัยของโรค
3. แปลงที่มีประวัติการเป็นโรครากขาวมาก่อน แนะนำให้ใช้กำมะถันผงอัตรา 150 กรัม/ต้น ใส่ในหลุมก่อนปลูกยาง เพื่อลดพีเอช (pH) ของดินทำให้ไม่เหมาะต่อการเจริญของเชื้อรา ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดโรค ถ้าในพื้นที่ที่เป็นโรคอย่างรุนแรง ควรใช้อัตรา 250 กรัม/หลุม ปลูกเพื่อปรับสภาพความเป็นกรด ด่างของดิน ให้ เหมาะต่อการเจริญของเชื้อปฏิปักษ์ต่อโรครากขาว
4. หลังจากปลูกยางไปแล้ว 1 ปี ควรสำรวจแปลงยางสม่ำเสมอ ตรวจดูพุ่มใบเพื่อหาต้นยางที่เป็นโรคในพื้นที่ที่ไม่เคยเป็นโรคมาก่อน ควรตรวจปีละ 1 - 2 ครั้ง ส่วนในพื้นที่ที่เคยเป็นโรคมาแล้วให้ตรวจซ้ำทุก 3 เดือน ต้น ยางเป็นโรครุนแรงควรขุดต้นเผาทำลายและรักษาต้นข้างเคียงโดยการใช้สารเคมี
5. ต้นยางอายุน้อยกว่า 3 ปี ที่เป็นโรครากขาว ควรขุดเผาทำลายให้หมดเพื่อยับยั้งการระบาดของโรค
6. ต้นยางที่มีอายุมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ควรขุดคูล้อมบริเวณต้นเป็นโรค (กว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร) เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของรากและขุดลอกคูทุกปี
7. **ใช้สารเคมี**สำหรับรักษาต้นที่เป็นโรคเพียงเล็กน้อย และใช้กับต้นข้างเคียงเพื่อป้องกันโรคเบื้องต้น >> หลังเปิดกรีด ขุดคู ขนาดกว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร ใช้สารเคมีกลุ่ม Triazole อัตราความเข้มข้น 20 มิลลิลิตร/น้ำ 1 ลิตร ราดสารเคมีลงในร่องรอบโคนต้น 2-4 ลิตร ขึ้นกับขนาดโคนต้นใช้สารเคมีทุก 3 เดือน อย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 4 ครั้ง เป็นระยะเวลานาน 2 ปี การเข้าทำลายของเชื้อสาเหตุโรครากขาวลดลง 47.91 เปอร์เซ็นต์และไม่พบการกระจายตัวของเชื้อไปยังต้นข้างเคียง

อารักขาพืช ชลบุรี

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
68/5 ต.บ้านสวน อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
0 3827 1697

ที่มาข้อมูล : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา
ที่ปรึกษา : นางสุวิสาส์ กันตอนันตพร หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
เรียบเรียง : นางสาววรรณิกา จินะการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืช

Pest early warning news

ฉบับที่ 7/2570

ประจำเดือนพฤศจิกายน 2569

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

โรคเหี่ยวเน่าแดงในอ้อย (Red rot wilt diseases)

เชื้อสาเหตุ : *Fusarium moniliforme* และ *Colletotrichum falcatum*

การระบาด : มีการระบาดรุนแรงในพื้นที่ที่มีความชื้นสูง เช่น ในเขตชลประทานหรือพื้นที่นาทำให้ผลผลิตเสียหาย 30-100 เปอร์เซ็นต์ มีผลทำให้ CCS (Commercial Cane Sugar) ลดลง

ลักษณะอาการ

1. ระยะแรกอายุ 4-5 เดือน อ้อยใบเหลืองขอบใบแห้ง
2. อ้อยยืนต้นแห้งตายเป็นกอ จนถึงระยะเก็บเกี่ยว
3. เมื่อผ่าลำอ้อยจะเห็นเนื้ออ้อยเน่าช้ำเป็นสีแดง หรือสีน้ำตาลปนม่วง

การป้องกัน/กำจัด

ก่อนการเก็บเกี่ยว

เร่งระบายน้ำแปลงที่มีน้ำขัง งดการเร่งปุ๋ยและน้ำ รีบตัดอ้อยเข้าหีบหลังการเก็บเกี่ยว

หลังการเก็บเกี่ยว

รื้อแปลงทิ้ง

ทำลายซากตอเก่า โดยการคราดออกและเผาทิ้ง

ตากดิน ประมาณ 3 ครั้ง

ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ในสารเคมีเพื่อป้องกันกำจัดโรค

- เบนโนมิล (เบนเลท 25% WP) อัตรา 25 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
- ไธโอฟาเนท-เมททิล (ทอปซินเอ็ม 50%) อัตรา 20 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร
- โปรพิโคนาโซล (ทิลท์ 250 EC) อัตรา 16 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร

อารักขาพืช ชลบุรี

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
68/5 ต.บ้านสวน อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
0 3827 1697

ที่มาข้อมูล : กรมวิชาการเกษตร
ที่ปรึกษา : นางสุวิสาส์ กันตอนันตพร หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
เรียบเรียง : นางสาววรรณิกา จินะการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืช

Pest early warning news

ฉบับที่ 8/2570
ประจำเดือนพฤศจิกายน 2569

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

ด้วงเต่ามะเขือ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Epilachna vigintioctopunctata F.*

ด้วงเต่ามะเขือ เป็นแมลงศัตรูพืชที่ทำลายพืชตระกูลมะเขือ เช่น มะเขือเปราะ มะเขือเทศ มะเขือยาว เป็นแมลงที่สามารถสร้างความเสียหายให้กับพืชเศรษฐกิจหลากหลายชนิด เนื่องจากทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยสามารถเข้าทำลายพืชได้โดยกัดกินผิวใบจนเหลือแค่เนื้อเยื่อและเส้นใบ โดยจะทำให้พืชไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้ ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง

ลักษณะการทำลาย

- **ลักษณะการกิน** ทั้งตัวเต็มวัยและตัวอ่อนจะกัดกินใบพืช โดยจะกินเนื้อใบให้เหลือแต่เส้นใยเป็นร่างแหคล้ายลูกไม้ ทำให้ใบพืชเป็นรูพรุน ใบแห้งกรอบ และหลุดร่วง
- **ผลกระทบ** หากระบาดหนักจะทำให้ต้นมะเขือไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้ ต้นแคระแกร็น ดอกร่วง และผลผลิตลดลงหรือเสียหายหนัก

การป้องกัน/กำจัด

1. วิธีกล (การจัดการด้วยมือและแปลงปลูก)

- สำรวจและเก็บทำลาย: หมั่นเดินสำรวจแปลงในเวลาเช้าตรู่ที่แดดยังไม่จัด ตัวด้วงจะยังเคลื่อนไหวช้า สามารถเก็บตัวเต็มวัย และบดขยี้ไข่ที่อยู่ใต้ใบพืชทิ้งได้
- ทำความสะอาดแปลง: หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จ ควรถอนและเผาทำลายซากพืชที่เป็นแหล่งหลบซ่อนหรือขยายพันธุ์

2. การใช้สารชีวภัณฑ์และวิธีธรรมชาติ

- ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช: ใช้เชื้อราบิวแวเรีย (Beauveria bassiana) หรือใช้เชื้อราเมตาไลต์ ราดลงดินหรือพ่นเพื่อช่วยทำลายระยะไข่ หนอน และดักแด้ที่อยู่ในดิน
- สมุนไพรไล่แมลง: ฉีดพ่นด้วยน้ำส้มควันไม้, น้ำหมักสะเดา, หรือน้ำหมักกลิ่นฉุน/กลิ่นเหม็น เพื่อขับไล่ไม่ให้ด้วงมาเกาะและวางไข่
- พืชไล่แมลงร่วมแปลง: ปลูกพืชที่มีกลิ่นฉุน เช่น ดาวเรือง ไว้รอบแปลงเพื่อช่วยลดการเข้าทำลาย
- กับดัก: ใช้กับดักกาวสีเหลืองเพื่อดักจับตัวเต็มวัยที่บินไปมาในแปลง

3. การใช้สารเคมี (กรณีระบาดรุนแรง)

- หากมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี สามารถใช้สารป้องกันกำจัดแมลง เช่น กลุ่มอิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) พ่นตามคำแนะนำบนฉลาก และควรหยุดฉีดพ่นก่อนเก็บเกี่ยวเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

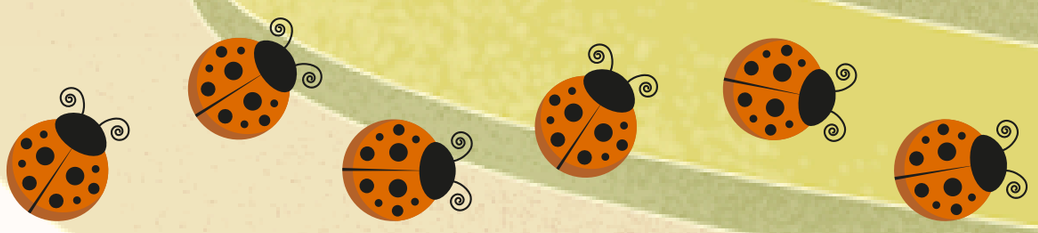

อารักขาพืช ชลบุรี

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
68/5 ต.บ้านสวน อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
0 3827 1697

ที่มาข้อมูล : กรมส่งเสริมการเกษตร
ที่ปรึกษา : นางสุวิสาส์ กันตอนันตพร หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
เรียบเรียง : นางสาววรรณิกา จินะการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ